

ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ Γ' ΤΑΞΗΣ
ΗΜΕΡΗΣΙΟΥ ΓΕΝΙΚΟΥ ΛΥΚΕΙΟΥ ΚΑΙ ΕΠΑΛ
(ΟΜΑΔΑ Β')
ΔΕΥΤΕΡΑ 16 ΜΑΪΟΥ 2011
ΕΞΕΤΑΖΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑ: ΜΑΘΗΜΑΤΙΚΑ
ΘΕΤΙΚΗΣ ΚΑΙ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΗΣ ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗΣ

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ

ΘΕΜΑ Α

A1 σελ. 260

A2 σελ. 280

A3 α) Σ β) Σ γ) Λ δ) Λ ε) Σ

ΘΕΜΑ Β

$$|z - 3i| + |\bar{z} + 3i| = 2$$

$$w = z - 3i + \frac{1}{z - 3i}$$

B1. $|z - 3i| + |\overline{z - 3i}| = 2 \Rightarrow$

$$|z - 3i| + |z - 3i| = 2 \Rightarrow$$

$$2|z - 3i| = 2 \Rightarrow |z - 3i| = 1 \Rightarrow$$

$\Rightarrow M(z) \in$ κύκλο με κ(0,3), ρ=1

B2. $\bar{z} + 3i = \frac{1}{z - 3i} \Leftrightarrow (\bar{z} + 3i)(z - 3i) = 1 \Leftrightarrow |z - 3i|^2 = 1 \Leftrightarrow$

$$\Leftrightarrow |z - 3i| = 1 \text{ ισχύει από το (α)}$$

B3. $w = z - 3i + \frac{1}{z - 3i} \Rightarrow w = z - 3i + \bar{z} \cdot 3i \Rightarrow$

$$\Rightarrow w = z + \bar{z} \Rightarrow w = 2\operatorname{Re}(z) \in \mathbb{R}$$

Όμως το $-1 \leq \operatorname{Re}(z) \leq 1$ αφού $M(z) \in$ στον κύκλο

με κ(0,3), ρ=1

$$\text{Άρα } -2 \leq 2\operatorname{Re}(z) \leq 2 \Rightarrow -2 \leq w \leq 2$$

B4.

$$|z-w| = |z-(z+\bar{z})| = |z-z-\bar{z}| = |-\bar{z}| = |z|$$

ΘΕΜΑ Γ

$F: \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$ 2 φορές παραγωγίσιμη στο $\mathbb{R}$ με $F'(0)=F(0)=0$

$$e^x(F'(x)+F''(x)-1) = F'(x)+xF''(x)$$

Γ1.

$$e^x F'(x) + e^x F''(x) - e^x = F'(x) + xF''(x)$$

$$(e^x F'(x))' - (e^x)' = (F'(x)x)' \Rightarrow$$

$$e^x F'(x) - e^x = F'(x)x + c$$

$$\text{Για } x=0, e^0 F(0) - e^0 = F'(0)0 + C \Rightarrow C = -1$$

$$\text{άρα } e^x F'(x) - e^x = F'(x)x - 1 \Rightarrow$$

$$e^x F'(x) - F'(x)x = e^x - 1$$

$$F'(x)(e^x - x) = e^x - 1$$

$$F'(x) = \frac{e^x - 1}{e^x - x} \Rightarrow F'(x) = (\ln(e^x - x))' \Rightarrow$$

$$\Rightarrow F(x) = \ln(e^x - x) + C_1$$

$$\text{Για } x=0, 0 = \ln(e^0 - 0) + C_1$$

$$0 = 0 + C_1 \Rightarrow 0$$

$$\text{αρα } F(x) = \ln(e^x - x)$$

$$\text{Γ2. } F''(x) = \frac{1}{e^x - x} (e^x - x)' \Rightarrow F'(x) = \frac{e^x - 1}{e^x - x}$$

$$F'(x) = 0 \Rightarrow e^x - 1 = 0 \Rightarrow e^x = e^0 \Rightarrow x = 0$$

$$F'(x) > 0 \Rightarrow \frac{e^x - 1}{e^x - x} > 0 \Rightarrow e^x - 1 > 0 \Rightarrow x > 0$$

	$-\infty$	0	$+\infty$
$F'(x)$	-		+
$F(x)$	□		□

Ο.ε

Στο $x_0 = 0$ η F παρουσιάζει ολικό μέγιστο το $F(0)=0$

Άρα το ολικό ελάχιστο είναι $(0,0)$

$$\Gamma_3 \cdot F''(x) = \frac{(e^x - 1)'(e^x - x) - (e^x - x)'(e^x - 1)}{(e^x - x)^2} = \frac{e^x(e^x - x) - (e^x - 1)^2}{(e^x - x)^2} =$$

$$= \frac{2e^x - e^x x - 1}{(e^x - x)^2}$$

$$\text{θεωρώ } h(x) = 2e^x - e^x x - 1$$

$$h'(x) = 2e^x - e^x x - e^x = e^x(1 - x)$$

$$h'(x) = 0 \Rightarrow 1 - x = 0 \Rightarrow x = 1$$

$$h'(x) > 0 \Rightarrow 1 - x > 0 \Rightarrow x < 1$$

x	$-\infty$	1	$+\infty$
$h'(x)$	+		-
$h(x)$	□		□

ολ.μ.

η h παρουσιάζει ολικό μέγιστο στο 1 , το $h(1) = 2e - e - 1 = e - 1 > 0$

Βρίσκω το Σ.Τ της h στο $(-\infty, 1)$

$$\lim_{x \rightarrow -\infty} (2e^x - e^x x - 1) = -1 < 0$$

$$\lim_{x \rightarrow 1^-} (2e^x - e^x x - 1) = e - 1 > 0$$

Άρα το Σ.Τ στο $(-\infty, 1)$ είναι το $(-1, e-1)$

και επειδή το 0 ανήκει στο Σ.Τ της h , η h έχει μια ακριβώς ρίζα P_1 στο $(-\infty, 1)$.

Βρίσκω το Σ.Τ της h στο $(1, +\infty)$

$$\left. \begin{array}{l} \lim_{x \rightarrow 1^+} (2e^x - e^x - 1) = e - 1 > 0 \\ \lim_{x \rightarrow +\infty} (2e^x - e^x x - 1) = \lim_{x \rightarrow +\infty} (e^x(2-x) - 1) = -\infty \end{array} \right\} \Rightarrow$$

άρα το Σ.Τ στο $(1, +\infty)$ είναι $(-\infty, e-1)$

και επειδή το 0 ανήκει στο Σ.Τ της h έχει μια ακριβώς ρίζα P_2

στο $(1, +\infty)$.

Όμως επειδή η $F \square$ στο $(-\infty, 1)$ αλλάζει πρόσημο εκατέρωθεν του P_1 με θετικό για μεγαλύτερο του P_1 και αρνητικό για μικρότερο του P_1 . Ομοίως και για το P_2 , η $F \square$ στο $(1, +\infty)$ άρα αλλάζει πρόσημο εκατέρωθεν του P_2 με θετικό για μικρότερο του P_2 και αρνητικό για μεγαλύτερο του P_2 .

Άρα η h τέμνει τον $\chi\chi$ σε 2 σημεία P_1, P_2 μόνο και εκατέρωθεν αυτών αλλάζει πρόσημο η h άρα η F έχει δύο ακριβώς σημεία καμπής.

Γ4. Θεωρώ: $g(x) = \ln(e^x - x) - \sin x$

Θ.Β για την g στο $\left[0, \frac{\pi}{2}\right]$

• Η g συνεχής στο $\left[0, \frac{\pi}{2}\right]$ ως π.σ.σ.

• $g(0) = 0 - \sin 0 = -1 < 0$

$g\left(\frac{\pi}{2}\right) = \ln\left(e^{\frac{\pi}{2}} - \frac{\pi}{2}\right) - 0 = \ln\left(e^{\frac{\pi}{2}} - \frac{\pi}{2}\right) > 0$ } $g(0)g\left(\frac{\pi}{2}\right) < 0$

γιατί η F έχει ολ.ελάχιστο το $(0, 0)$.

Άρα σύμφωνα με το Θ. Bolzano υπάρχει τουλάχιστον ένα $x_0 \in \left(0, \frac{\pi}{2}\right)$:

$g(x_0) = 0 \Rightarrow \ln(e^{x_0} - x_0) = \sin x_0$

Όμως $g'(x) = \frac{1}{e^x - x}(e^x - x) + \eta \mu x$

$= F'(x) + \eta \mu x$

$F'(x) > 0, \forall x > 0$

η και $\eta \mu x > 0, \forall x \in \left(0, \frac{\pi}{2}\right)$ } $\Rightarrow F'(x) + \eta \mu x > 0, \forall x \in \left(0, \frac{\pi}{2}\right)$

άρα $g'(x) > 0, \forall x \in \left(0, \frac{\pi}{2}\right)$

άρα η $g \square$, $\forall x \in \left(0, \frac{\pi}{2}\right)$

Συνεπώς το x_0 είναι η μοναδική ρίζα της εξίσωσης

$\ln(e^x - x) = \sin x$

ΘΕΜΑ Δ

$$\Delta 1. \frac{1-F(x)}{e^{2x}} = \int_0^{-x} \frac{e^{2t}}{g(x+t)} dt$$

θέτω $x+t=u \Rightarrow dt=du$

$t=u-x$

για $t=0$, $u=x$

για $t=-x$, $u=0$

$$\frac{1-F(x)}{e^{2x}} = \int_x^0 \frac{e^{2u-2x}}{g(u)} du \Rightarrow \frac{1-F(x)}{e^{2x}} = \frac{1}{e^{2x}} \int_x^0 \frac{e^{2u}}{g(u)} du \Rightarrow$$

$$\Rightarrow 1-F(x) = \int_x^0 \frac{e^{2u}}{g(u)} du \Rightarrow F(x) = 1 + \int_0^x \frac{e^{2u}}{g(u)} du \Rightarrow$$

όμως επειδή e^{2u} συνεχής } $\frac{e^{2u}}{g(u)}$ συνεχής άρα
και g συνεχής

το $\int_0^x \frac{e^{2u}}{g(u)} du \frac{1-g(x)}{e^{2x}} = \int_0^{-x} \frac{e^{2t}}{F(x+t)} dt$ παραγωγίσιμο άρα
και η F παραγωγ.συνάρτηση.

θέτω $x+t=u \Rightarrow dt=du$

$t=u-x$

για $t=0$, $u=x$

για $t=-x$, $u=0$

$$\frac{1-g(x)}{e^{2x}} = \int_x^0 \frac{e^{2u-2x}}{F(u)} du \Rightarrow$$

$$\frac{1-g(x)}{e^{2x}} = - \int_x^0 \frac{e^{2u}}{F(u)} du \Rightarrow g(x) = 1 + \int_0^x \frac{e^{2u}}{F(u)} du$$

όμως επειδή e^{2u} συνεχής } $\frac{e^{2u}}{F(u)}$ συνεχής
και η F συνεχής

Άρα το $\int_0^x \frac{e^{2u}}{F(u)} du$ παραγωγ.

Συνεπώς η g παραγωγίσιμη συνάρτηση.

$$\left. \begin{aligned} F'(x) &= \frac{e^{2x}}{g(x)} \\ g'(x) &= \frac{e^{2x}}{F(x)} \end{aligned} \right\} \Rightarrow \frac{F'(x)}{g'(x)} = \frac{g(x)}{F(x)} \Rightarrow$$

$$\Rightarrow \frac{F'(x)}{F(x)} = \frac{g'(x)}{g(x)} \Rightarrow (\ln F(x))' = (\ln g(x))' \Rightarrow$$

$$\Rightarrow \ln F(x) = \ln g(x) + c$$

$$\text{για } x=0, \ln 1 = \ln 1 + c \Rightarrow c=0$$

$$\text{Άρα } \ln F(x) = \ln g(x) \Rightarrow F(x) = g(x)$$

$$\Delta 2. \text{ Αν } F(x) = g(x) \Rightarrow F'(x) = \frac{e^{2x}}{F(x)} \Rightarrow F'(x)F(x) = e^{2x} \Rightarrow$$

$$\Rightarrow 2F'(x) = 2e^{2x} \Rightarrow (F^2(x))' = (e^{2x})' \Rightarrow$$

$$\Rightarrow F^2(x) = e^{2x} + c$$

$$\text{Για } x=0 : 1 = 1 + C \Rightarrow C = 0$$

$$\text{Άρα } F^2(x) = e^{2x} \xrightarrow{f(x)>0} F(x) = e^x$$

Δ3.

$$\lim_{x \rightarrow 0^-} \frac{\ln F(x)}{F\left(\frac{1}{x}\right)} = \lim_{x \rightarrow 0^-} \frac{\ln e^x}{\frac{1}{e^x}} = \lim_{x \rightarrow 0^-} \frac{x}{\frac{1}{e^x}}$$

$$\text{Θέτω } \frac{1}{x} = u \rightarrow x = \frac{1}{u}$$

όταν $x \rightarrow 0^- \Rightarrow u \rightarrow -\infty$

$$\text{άρα } \lim_{x \rightarrow -\infty} \frac{1}{e^u} = \lim_{x \rightarrow -\infty} \frac{1}{ue^u}$$

$$\text{όμως } \lim_{x \rightarrow -\infty} ue^u = \lim_{x \rightarrow -\infty} u \frac{1}{e^u} = \lim_{x \rightarrow -\infty} \frac{u}{e^u} =$$

$$= \lim_{x \rightarrow -\infty} \frac{1}{-e^u} = \lim_{x \rightarrow -\infty} (-e^u) = 0$$

$$\text{άρα } \lim_{x \rightarrow -\infty} \frac{1}{ue^u} = -\infty$$

Δ4. Αφού $F'(x) = f(x^2) > 0$

$\forall x \in \mathbb{R}$ άρα η F $\square$, $\forall x \in \mathbb{R}$ όμως $F(1)=0$ άρα για $x < 1$, $F(x) < 0$

$$\begin{aligned} E(\Omega) &= -\int_0^1 \left(\int_1^x f(t^2) dt \right) dx = -\int_0^1 ((x)') \int_1^x f(t^2) dt dx = \\ &= -\left[x \int_1^x f(t^2) dt \right]_0^1 + \int_0^1 x \cdot f(x^2) dx = +\int_0^1 x \cdot e^{x^2} dx \end{aligned}$$

$$\text{θέτω } e^{x^2} = u \Rightarrow 2xe^{x^2} dx = du \Rightarrow xe^{x^2} dx = \frac{1}{2} du$$

$$\text{για } x=0 \Rightarrow u=1$$

$$x=1 \Rightarrow u=e$$

$$\text{άρα } E(\Omega) = +\int_1^e \frac{1}{2} du = \frac{1}{2} [u]_1^e = \frac{1}{2} (e-1) \text{ τ.μ.}$$